

Мельник А. Б.
студ. гр. ЕОАм-12
Національний університет «Львівська політехніка»
Науковий керівник – Оліховський В. Я.,
асистент кафедри обліку та аналізу

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ

У процесі здійснення виробничої та комерційної діяльності в підприємства виникає дебіторська заборгованість за розрахунками з покупцями продукції, акціонерами, персоналом, бюджетом і позабюджетними фондами тощо. Господарська практика промислових та торгівельних підприємств свідчить, що на розрахунки з покупцями за відвантажену продукцію, виконані роботи чи надані послуги припадає більше ніж 80% загального обсягу дебіторської заборгованості, що робить її одним з основних об'єктів фінансового управління підприємства.

Поточна дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги визнається активом одночасно з визнанням доходу від реалізації продукції, товарів, робіт і послуг та оцінюється за первісною вартістю. У разі відстрочення платежу за продукцію, товари, роботи, послуги з утворенням від цього різниці між справедливою вартістю дебіторської заборгованості та номінальною сумою грошових коштів та/або їх еквівалентів, що підлягають отриманню за продукцію, товари, роботи, послуги, така різниця визнається дебіторською заборгованістю за нарахованими доходами (процентами) у періоді її нарахування [1].

Виникнення дебіторської заборгованості – це об'єктивний процес, який зумовлений існуванням ризиків при проведенні взаєморозрахунків між контрагентами за результатами господарської операції [2]. Головна мета управління дебіторською заборгованістю в умовах фінансово-економічної кризи полягає в мінімізації її обсягу та строків інкасації боргу. Крім того, якщо існує дебіторська заборгованість в іноземній валюті, через нестабільність курсу валюти ризик її несплати значно збільшується. Політикою управління дебіторською заборгованістю є частина загальної політики управління оборотними активами і маркетингової політики підприємства, направленої на розширення обсягу реалізації продукції.

Таким чином, основними пріоритетними напрямками управління дебіторською заборгованістю підприємства є:

1. Організація повного та достовірного обліку дебіторської заборгованості підприємства й перенесення облікових даних до його звітності.
2. Аналіз структури та динаміки дебіторської заборгованості підприємства в попередніх періодах
3. Оптимізація структури дебіторської заборгованості підприємства.
4. Визначення кола потенційних дебіторів та суворе планування дебіторської заборгованості підприємства на майбутні періоди.
5. Постійний моніторинг дебіторської заборгованості.
6. Визначення можливості застосування кредитної політики щодо окремих покупців продукції та формування її принципів і умов.
7. Прискорення процесу погашення дебіторської заборгованості за допомогою сучасних форм її рефінансування.
8. Здійснення ефективного контролю за формуванням та погашенням дебіторської заборгованості підприємства та розрахунок розміру резерву сумнівних боргів

Аналізуючи дебіторську заборгованість підприємств необхідно звернути увагу на розмір сумнівних боргів. В практиці західних країн розмір резерву складає від 1% до 6% від розміру дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги. Також потрібно розглядати фактори, які на сучасному етапі розвитку підприємств дають змогу покращити механізм формування та використання оборотних активів.

Тому для ефективного управління дебіторською заборгованістю слід, перш за все,

розробити стандарти кредитування, які дають змогу, за допомогою аналізу платоспроможності потенційних дебіторів, визначити строки кредитування [3]. А також для вирішення поставленої проблеми необхідно враховувати міжнародний досвід і застосовувати його на підприємствах України.

Виходячи з вищенаведеного можна зробити висновок, що управління дебіторською заборгованістю безпосередньо впливає на прибутковість підприємства і визначає дисконтну і кредитну політику для покупців, шляхи прискорення повернення боргів і зменшення безнадійної заборгованості, а також вибір умов продажу, що забезпечують гарантоване надходження коштів і є однією з проблем підприємства.

Література:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. №237.
2. Білик М. Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств // *Фінанси України*. – 2003. – №12.
3. Момот Т.В., Бреславська Г.М. Сучасні моделі управління дебіторською заборгованістю підприємства // *Науково-технічний збірник «Комунальне господарство міст»*. – 2008. - № 85. – С. 201-211.

Мельник Є.М.

студ. групи ОА-41

Львівський державний університет внутрішніх справ

Науковий керівник - Пацула О.І.,

викладач кафедри обліку і аудиту

ПРОБЛЕМИ ГАРМОНІЗАЦІЇ ПОДАТКОВОГО ТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

Невирішеним залишається проблема гармонізації та інтеграції бухгалтерського та податкового обліку. Від механізму стягнення податків залежить формування доходної частини бюджету, а це, як відомо, основна фінансова база держави. Саме податкова система сприяє постійним, стабільним і повноцінним надходженням коштів до бюджету.

В умовах перебудови економіки України, створення нових соціальних та економічних відносин у суспільстві, розбудови нашої держави як незалежної та самостійної, важлива роль відводиться податковій системі. Тому питання оподаткування зараз в умовах системної кризи набуває великого значення.

Враховуючи актуальність обраної проблематики розглядається порівняльна характеристика податкового і бухгалтерського обліку, можливі перспективи їх інтеграції в обліковій системі підприємства.

Роль бухгалтера в управлінні підприємством є надзвичайно важливою адже, саме від нього багато що залежить на підприємстві, саме він відповідає за оформлення фінансових документів, складання звітів, нарахування зарплати й перерахування податків. Становище посилюється ще й тим, що податковий облік не адаптований до реформованого бухгалтерського обліку, відчувається неврегульованість і неузгодженість діючого податкового та бухгалтерського обліку.

Процес реформування бухгалтерського обліку остаточно розділив бухгалтерський та податковий облік (вони мають перед собою різні цілі, по різному здійснюють оцінку активів, зобов'язань, прибутків і витрат). Податковий облік має перед собою фіскальні і регуляторні цілі, бухгалтерський – надання достовірної інформації про фінансовий стан підприємства [7]. Тому певні розбіжності існуватимуть завжди. При цій різноманітності необхідно